

РЕШЕНИЕ

№ 28167

гр. София, 23.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 25.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разглежда дело номер **9775** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.).

Образувано е по жалба от К. Д. И. срещу Решение №254/11.09.2024г. по преписка № 186 от 2021г. на Трети заседателен състав на Комисия за защита от дискриминацията (КЗД), с което на основание чл.65 ал.1 ЗЗДискр е установено, че ответната страна В. К. - началник на затвора в [населено място] не е осъществила дискриминация по защитения съгласно чл.4, ал.1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на жалбоподателя - лишения от свобода К. Д. И.; и е оставена без уважение жалба с вх. № 44-00-1187/13.04.2021 г. по описа на КЗД, с допълнения с вх.№ №44-00-1516/10.05.2021 г. на КЗД и вх. № 44-00-2007/07.06.2021 г. на КЗД, подадени от К. И.. Като се твърди, че решението на КЗД е незаконосъобразно, като постановено в противоречие с материалния закон и при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, се иска неговата отмяна.

В съд.з. жалбоподателят К. Д. И., лично, поддържа жалбата.

Ответникът- Комисия за защита от дискриминацията, р.пр, не се представлява в съд.з. В представено по делото писмено становище от юриск.К. се излагат съображения за неоснователност на жалбата. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна В. К. – Началник на Затвора-гр.П., в представено по

делото писмено становище, моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Заинтересованата страна Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез юриск.В. в съд.з. и представено по делото писмено становище, оспорва жалбата като неоснователна.

Като взе предвид изложеното в жалбата, становищата на страните и като прецени по реда на чл.235 ГПК във вр. чл.144 АПК събраните по делото писмени доказателства, Административен съд София-град, 31 състав, прие за установено от фактическа страна следното:

Производството пред КЗД е образувано по жалба с вх. № 44-00-1187/13.04.2021 г. по описа на КЗД, с допълнение с вх. № 44-00-1516/10.05.2021 г. и допълнение с вх. № 44-00-2007/07.06.2021 г., в които К. Д. И. сочи, че е лишен от свобода, като в периода 27.06.2019 г. -27.04.2021 г. е пребивавал в Затвор-П.. Твърди, че въпреки, че с Заповед № ЛС-04-642/28.11.2018 г. на Министъра на правосъдието на лишените от свобода се разрешава да притежават колони и фурни в обособени помещения за това, като във всеки окръжен затвор в България още преди четири години са изградени с пари от бюджета на ГД“ИН“ кухненски помещения, в които имало котлони и печки с фурни, само в П. няма изградени такива кухненски помещения. Твърди, че също така, за разлика от другите затвори, в този в П. липсват изградени стаи за отдих, които да са оборудвани с телевизор, маси и столове съгласно разпоредбите на чл. 22а ППЗИНЗС; като не е осигурен и достъп до спорт на закрито във фитнес зала. Предвид горното, жалбоподателят твърди, че Началникът на Затвора-П. - В. К. е осъществил дискриминация по отношение на него по признак „лично положение“, доколкото е бил неравно третиран в сравнение с лишените от свобода, изтърпяващи наказанието си в други затвори.

С Разпореждане № 672/21.06.2021 г. на председателя на Комисия за защита от дискриминация е образувана преписка №186/2021г., която с оглед заявления дискриминационен признак „лично положение“ е разпределена на Трети специализиран постоянен състав.

При проучването по преписката, на осн. чл. 55 и 56 ЗЗДискр. е представено писмено становище с вх. № 16-21-75/20.07.2021 г. от старши комисар В. П. К. - Началник на Затвора [населено място], в което сочи, че Заповед №ЛС-04642/28.11.2018 г. (Ш. т. 3) на министъра на правосъдието не разпорежда изрично, а дава оперативна самостоятелност и при определени условия началникът на затвора да разрешава държането и ползването на определени вещи и предмет, вкл. печки и фурни. Соци, че в затвора П. няма физическа възможност за обособяване на помещения за кухни за всяко отделение.

Относно твърденията К. И., че в т.нар. „стая за отдих“ липсвал телевизор, сочи, че ЗИНЗС и ППЗИНЗС, и в частност разпоредбата на чл. 22а от ППЗИНЗС не уреждат „стаи за отдих“, а стаи за групов работа; каквито стаи за групов работа и индивидуални беседи има в затвора [населено място], но те се намират в отделен коридор и се ползват само в присъствието на служителите, а не, както искал жалбоподателя, лишените от свобода да имат постоянен и безконтролен достъп до тях. Посочва, че преди време (малко повече от 2 години, преди основния ремонт на корпуса на затвора) имало възможност и било отделено едно спално помещение, в което бил поставен телевизор на който по график пускали различни филми, но след ремонта, помещенията станали повече на брой, но с по-малък капацитет от 1 до 6 човека, а в отделението на И. преобладавали с единично настаняване.

Посочва, че в Затвора [населено място], само в отделението в което бил настанен И. и други лишени от свобода от неговата категория (настанени в зона за повишена сигурност и държани в постоянно заключени помещения), едно спално помещение било отделено и оборудвано с няколко фитнес уреда, като в него по график, тези лишени от свобода могли допълнително да спортуват, на малки групи, по тяхно желание. Отбелязва, че съгласно разпоредбата на чл. 164, ал.1 ЗИНЗС, на лишените от свобода се осигуряват условия за упражнения на закрито „по възможност”, като няма конкретни изисквания за спортните уреди които да се осигурят, а това зависело от възможностите на конкретния затвор и лишените от свобода не могли да имат претенции за поставянето на уреди по тяхно желание.

Изготвен е доклад-заключение от определения докладчик по преписката, като за страни по нея са определени: жалбоподател - К. Д. И. и ответна страна – В. К. – Началник на Затвора-П..

По делото са представени протоколи от проведени заседания на КЗД от 14.03.2022г., 25.09.2023г. и 16.04.2024г. На заседанията Комисията е указала на страните възможността да се споразумеят, като съгласие в този смисъл не е изразено. Пристъпено е към изясняване на фактите посредством събиране на писмени доказателства.

С писма вх. №90-11-105/01.07.2022г. и вх.№ 90-11-108/06.07.2022г. на КЗД, главният директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, са представени редица подробни справки, касаещи условията и информация за затворите в България, в които има изградени кухненски помещения, помещения за спорт на закрито, оборудвани с телевизор зали, помещения, в които лишените от свобода да съхраняват електрическите уреди и кухненско оборудване. От представените справки се установява, че в Затвора в П. има специално определени помещения на всеки етаж в корпуса на затвора и в затворническите общежития, прилежащи към тях помещения, които са оборудвани с малка фурна, котлон, хладилник, микровълнова печка, тостер, кухненска посуда и прибори, които са достъпни за ползване от всички лишени от свобода и задържани лица по утвърден график. Пояснено е обаче, че за лицата осъдени на доживотен затвор и доживотен затвор без замяна, настанени съгласно чл. 197, ал. 1 от ЗИНЗС, в обособено помещение за изтърпяване на наказанието, не е налично специално помещение за съхранение на котлон и малка фурна, във връзка със спецификата на наказанието и произтичащите от него прилагани мерки за сигурност. По отношение на Затвора в Б., справката показва, че в корпуса на Затвор Б., 30„Строител“, 30„Ж.“ и 30„Д.“ няма обособени помещения, в които лишените от свобода да съхраняват електрическите уреди и кухненско оборудване. В Затвора П. няма обособени кухненски помещения, т.нар. готварни, като такива са заложени при осъществяване на проект по Норвежкия - финансов механизъм, като част от лишените от свобода имат електрически котлони/по медицински причини/, които съхраняват в спалните си помещения. В затвора [населено място], има изградени кухненски кътове във всички коридори, където са настанени лишените от свобода, настанени в общи помещения; в зона за повишена сигурност има обособени кухненски кътове към всяко спално помещение, в което са настанени осъдени на доживотен затвор лица и лица настанени изолирано на основание чл.248 ЗИНЗС; в описаните кухненски кътове са разположени и се съхраняват електрическите уреди и кухненско оборудване. В Затвор [населено място] и поделенията му - ЗООТ „В.“ и 30„Разделна“ не са обособени кухненски помещения в жилищната зона. На основание чл.68, ал.1 ППЗИНЗС -

„Храненето на лишените от свобода се извършва съгласно утвърден график за разпределение на времето“, в затворнически столови, които са част от кухненски блокове, практики и изпълнени, съобразно изискванията за това. В представената справка началникът на затвора В. е посочил, че не е издавал разрешение за внасяне и ползване на котлони, малки фурни, тенджери, тигани и тави за общо ползване от лишени от свобода, поради това, че Затвора-В. е строен през 1928-29г. и конструктивно в сградата не са предвидени помещения с такова предназначение, а обособяването на такива би намалило възможностите на затвора и общежитията към него за настаняване на лишени от свобода, в изпълнение на разпоредбата на чл.43, ал.4 от ЗИНЗС. В зоната за повишена сигурност в затвора в С. е обособен кухненски бокс с котлон и малка фурна, като същите са за общо ползване. В затворите в С. З. и Л. е разрешено внасянето на котлон, малка фурна (и парти-грил в затвора в Л.) - по един брой в килия.

Със заповед №ЛС-04-642/28.11.2018г., на основание чл. 122, ал. 1 от ЗИНЗС, министърът на правосъдието е утвърдил списък на разрешените лични вещи, които могат да получават, ползват и държат при себе си или в определените за целта места лишените от свобода и задържаните под стража. В раздел III. Вещи и предмети, които да държат и ползват с разрешение на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, т.3 от заповедта, са посочени „Котлон и малка фурна за общо ползване - съхраняват се в специално определени помещения и се ползват по ред, определен от началника на затвора, поправителния затворническо общежитие“.

Със заповед №Л-15/06.01.2020г., началникът на затвора [населено място] е определил Списъка за разрешени вещи, съгласно делегация по раздел III от заповедта на министъра, но в него не са включени котлон и малка фурна.

Във връзка с оплакванията, касаещи създаването на фитнес зали по чл.164, ал.2 ЗИНЗС и т.нар. от жалбоподателя „стаи за отдих“, т.е. стаи за групова работа по чл.22а ППЗИНЗС, по административната преписка е установено, че за лишените от свобода на специален режим в затвора П., които са настанени в първо отделение от 02.04.2020г. е била оборудвана стая - спално помещение № 116 за подкрепа на физическото и психическо състояние. Посочено е, че помещението е било оборудвано с възможни, съобразно режима, спортни уреди и пособия - маса за тенис, пейка за коремни преси, велоаргометър, станция за упражнения "Master", джаги, дартс, шах и табла. В последствие монтираните джаги, маса за тенис и дартс са изнесени, с оглед на липсата на интерес към тях. Т.е. липсва помещение за спорт на закрито. Поставени са столове и маса. Не е поставен телевизор. Предоставена е възможността лишените от свобода да гледат свободно телевизия и да слушат радио като ползват свои такива вещи; като конкретно жалбоподателят И. разполага със собствен телевизионен приемник. В затвора е изградено помещение за групова работа съгласно чл. 22а от ППЗИНЗС, в което са поставени компютри с тонколони, мултифункционално копирно устройство, озвучителна система, маси за работа.

Съгласно представена от ГД„ИН“ справка, в Затвора-П. е изградена и функционира зала за спорт на закрито разделена на две помещения, едното от които е оборудвано за силови спортове с лежанки, гладиатор, скрипец, лост, шведска стена, окомплектовани щанги и тежести, окомплектовани дъмбели, боксова круша, боксови ръкавици. Второто помещение е оборудвано с уреди за кардио упражнения - велоергометър, бягаща пътека, тенис маса, хилки за тенис на маса и топчета. Спортната зала за спорт на закрито бива посещавана в различно време от определеното за престой на открито

по график. При изявено желание могат да я посещават всички лишени от свобода и задържани лица, настанени в затвора в [населено място]. Относно затвора Б. - в корпуса на Затвор Б. се изгражда фитнес помещение, същото не е завършено поради липса на строителни материали, част от уредите са закупени, като предстои въвеждането му в експлоатация; в 30„Строител“ няма помещение за спорт на закрито, но има постъпки за това, 30„Д.“ и 30„Ж.“ разполагат със закрити спортни зали ползвани от лишените от свобода. В Затвор-П. във всеки един от коридорите има спортна зала на закрито с фитнес уреди - шанги, гири, лежанка и др. На територията на Затвор Б. има обособени помещения за спорт на закрито.

Относно зали, оборудвани с телевизор - в Затвора-П. не съществуват зали по групите, оборудвани с телевизор за масово гледане на предавания, тъй като всеки който пожелае от лишените от свобода и задържаните лица може да разполага със собствен телевизор. В Затвора в [населено място] е обособено помещение за провеждане на специализирани групови дейност. В същата зала се провеждат и занятия в клубовете по интереси, проповеди на представители на религиозни вероизповедания, срещи с представители на НПО, прожектират се и художествени фирми. При проявен интерес, срещите с представители на НПО, прожекции на филми и посещения на външни културни деятели се провеждат в киносалона на затвора. В корпуса на Затвор Б., 30„Строител“, 30„Ж.“ и 30 „Д.“ няма зали, оборудвани с телевизори. Всички спални помещения на лишените от свобода са с достъп до кабелна телевизия. В корпуса на затвор [населено място], от четирите коридора, в които са спалните помещения, само в един има общо помещение, т.нар. клуб, но в момента не е оборудван с телевизор, при изнасяне на групови дейности, се пускат презентации на мултимедиен проектор. В киносалона, който е общ за всички коридори към настоящия момент няма телевизор. В затвор в [населено място] няма обособени зали, оборудвани с телевизор, поради липса на необходимост от такива.

Въз основа на горните фактически установявания, с оспореното Решение №254/11.09.2024г. по преписка № 186 от 2021г. на Трети заседателен състав на Комисия за защита от дискриминацията, на основание чл.65 ал.1 ЗЗДискр, е установено, че В. К. - началник на затвора в [населено място] не е осъществил дискриминация по защитения съгласно чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода К. Д. И.; и е оставена без уважение жалба с вх. № 44-00-1187/13.04.2021 г. по описа на КЗД, с допълнения с вх.№ №44-00-1516/10.05.2021 г. на КЗД и вх. № 44-00-2007/07.06.2021 г. на КЗД подадени от К. И.. Решението е съобщено на жалбоподателя на 16.09.2024г., като жалбата срещу него е подадена на 26.09.2024г., видно от пощенското клеймо.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в 14-дневния срок по чл.68, ал.1 ЗЗДискр., от активно процесуално легитимирано лице, срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, поради което следва да се приеме, че жалбата е допустима. По съществото ѝ съдът взе предвид следното:

При извършената служебна проверка, съдът приема, че производството пред КЗД е развито законосъобразно съгласно нормите на ЗЗДискр. Спазена е разпоредбата на чл.54 ЗЗДискр., съгласно която след образуването на производство председателят на комисията разпределя преписката на състав, с оглед заявения признак за дискриминация, който определя между членовете си докладчик. Докладчикът е

започнал процедура по проучване, съгласно изискването на чл.55 ЗЗДискр., в която е събрал писмени доказателства, необходими за пълното и всестранно изясняване на обстоятелствата. При осъществяване на своите правомощия комисията е съблюдала задълженията си по чл.56 ЗЗДискр. След приключване на проучването, на страните е дадена възможност да се запознаят със събраните по преписката материали и да вземат становище. Докладчикът е изготвил заключение, като е представил преписката на председателя на състава, който е насрочил заседание. Страните са редовно уведомени за заседанията, на които жалбоподателят е взел участие. Заседанията са били открити, съобразно изискването на чл.61 ЗЗДискр. Направен е опит за помирение на страните, като не е постигнато споразумение. След изясняване на фактите председателят на състава е дал на страните възможност за становище. Съдържанието на акта на КЗД показва осъществен цялостен анализ на събраните по преписката доказателства и обсъждане на възраженията на страните в изпълнение на чл. 35 от АПК. Решението е взето единодушно от тримата членове в съответствие с чл.64 ЗЗДискр.

Предвид гореизложеното, АССГ в настоящия състав приема, че оспорваното решение е валиден административен акт, постановен от компетентен орган, във валидна писмена форма с реквизити по чл.66 ЗЗДискр., при спазване на процедурата по издаването му. При извършена проверка за издаване на оспорваното решение в съответствие с разпоредбите на материалния закон, съдът приема следното:

Разпоредбата на чл.4, ал.1 ЗЗДискр въвежда забрана за всяка пряка или непряка дискриминация, основана на посочените в закона признаци, вкл. „лично положение“. Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Непряка дискриминация е поставяне на лице на основата на признаците по ал.1 в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдан/а с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими. Специалният закон цели установяване и отстраняване на всяко неравностойно третиране според признаците, изброени в чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. От друга страна, неравното третиране според нормата на § 1, т.7 от ДР на ЗЗДискр е всеки акт, действие или бездействие, което пряко или непряко засяга права или законни интереси. Форма на непряка дискриминация е и липсата на правила, които да изравняват положението на различни /с оглед защитен признак/ лица или групи от лица. За да е налице проява на дискриминация, е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма; като неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл.4 от ЗЗДискр.

Относно наличието на твърдения в случая защитен признак „лично положение“ съдът съобрази следното:

Законодателят не е дал легално определение на защитения признак "лично положение" и за разлика от другите защитени признаци, които са трайни, същностни характеристики на човека, защитеният признак "лично положение" няма еднозначно, изначално прието в закона обективно съдържание. Това предполага и налага установяване и доказване във всеки конкретен случай на значим, обективен, същностен за личността белег, който позволява да бъде прилаган еднакво и който

отчита универсалния (материален и персонален) обхват на закона. В този смисъл съдът приема, че мястото на изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“ е съществена лична характеристика, попадаща в обхвата на признака „лично положение“. Съдебният състав счита, че местоживеенето съставлява белег, попадащ в признака „лично положение“. В случая се твърди и са налице данни за по-неблагоприятно положение спрямо затворници, изтърпяващи наказанието „лишаване от свобода“, в затвор, различен от този, в който е търпял наказанието си К. И.. Причинната връзка между защитения признак и относителното ощетяване е необходим елемент от фактическия състав на пряката дискриминация.

Същевременно, обаче, съдът намира, че В. К. – Началник на Затвора-гр.П. няма дисциплинарна и административна власт по отношение на лишените от свобода, настанени извън Затвора-гр.П., поради което не може да се приеме, че той е третира различно настанените в затвора, за който отговаря, и тези в други места за лишаване от свобода, по отношение на който той няма никакви правомощия. Дори да се приеме, че началникът на Затвора-П., в нарушение на ЗИНЗС, ППЗИ и Заповед №Л-С04-642/28.11.2018г. на министъра на правосъдието, не е осигурил възможност на лишените от свобода да ползват котлон и фурна в определени за това кухненски помещения, да спортуват на закрито и не е осигурил обзавеждане на стаята за групова работа с телевизор, сочените бездействия и актове на началника на Затвора-П. не са дискриминационни, доколкото не се твърди и не се установява по делото лишени от свобода в Затвора-П., за който отговаря началникът му В. К., да са третирани различно от жалбоподателя. Жалбоподателят И. принципно е могъл да защити правата си като обжалва бездействието на началника на затвора по реда на ЗИНЗС, от която възможност той се е възползвал, като в тази връзка е постановено решение по адм.д.№1110/2020г. по описа на АССГ, с което е отхвърлен иск по чл.284, ал.1 ЗИНС.

С оглед горното, съдът намира, че крайният извод на КЗД, че В. К. – Началник на Затвора-гр.П. не е осъществил дискриминация по отношение на жалбоподателя е правилен и решението ѝ в този смисъл следва да се остави в сила.

С оглед изхода на спора и на основание чл.143 АПК във вр. с чл.78 ал.8 АПК във вр. с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, жалбоподателят ще следва да заплати на Комисия за защита от дискриминация и на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер по 120лв.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, II отделение, 31 състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на К. Д. И. срещу Решение №254/11.09.2024г. по преписка № 186/2021г. на Трети заседателен състав на Комисия за защита от дискриминацията.

ОСЪЖДА К. Д. И., с ЕГН-[ЕГН], да заплати на Комисия за защита от дискриминацията съдебни разноски в размер на 120 /сто и двадесет/ лева.

ОСЪЖДА К. Д. И., с ЕГН-[ЕГН], да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ съдебни разноски в размер на 120 /сто и двадесет/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от

съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: